

Εργαστηριακή εισήγηση

«Το πρόγραμμα Want2B: ένα πρόγραμμα για την Επιχειρηματικότητα»

Πάυλος Κοκκινάκης

Σύμβουλος Επαγγελματικού Προσανατολισμού, ΚΕΣΥΠ Αργοστολίου
pavlos.kokkinakis@gmail.com

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ραγδαία πρόοδος στον τομέα της επιστήμης και της τεχνολογίας, ο ταχύτερος ρυθμός στην αύξηση και μετάδοση των πληροφοριών, η διαρκής εξέλιξη και ανανέωση της γνώσης έχουν ήδη σηματοδοτήσει το τέλος μιας εποχής διαμορφώνοντας μια νέα κοινωνία, ριζικά διαφορετική εκείνης της οποίας αποτελεί συνέχεια. Βασικό και πολυσήμαντο στοιχείο της νέας κοινωνίας αποτελούν οι ραγδαίες αλλαγές στο κοινωνικοπολιτιστικό και οικονομικό επίπεδο σε παγκόσμια κλίμακα. Μάλιστα, τα τελευταία χρόνια οι αλλαγές γίνονται τόσο γρήγορα που μόλις νομίσουμε ότι καταλαβαίνουμε τι συμβαίνει, ένα νέο γεγονός αλλάζει ολοκληρωτικά την άποψή μας. Η χθεσινή καινοτομία αποτελεί σήμερα κοινό σημείο αναφοράς ενώ αύριο το τελευταίο τεχνολογικό επίτευγμα θα έχει ξεπεραστεί και θα βρίσκεται σε λίγο καιρό στα «αζήτητα».

Μέσα σε ένα πολύπλοκο και ταχέως μεταβαλλόμενο κόσμο η έννοια της επιχειρηματικότητας, στενά συνδεδεμένη με την καινοτομία και τη δημιουργικότητα αποτελεί σημαντικό παράγοντα ανάπτυξης τόσο για τα άτομα όσο και για τους οργανισμούς, τις επιχειρήσεις και την κοινωνία γενικότερα (Bhide, 2000). Η ανάπτυξη επιχειρηματικών ικανοτήτων είναι σημαντική τη σύγχρονη εποχή και γι' αυτό η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας ενθαρρύνεται μέσω των ευρωπαϊκών προγραμμάτων και άλλων δράσεων. Εδώ πρέπει να αναφέρουμε ότι για το αυτό το πρόγραμμα και το εκπαιδευτικό του υλικό θεωρούμε την επιχειρηματικότητα ως ένα σύνολο ικανοτήτων για την αναζήτηση ευκαιριών για την ανάπτυξη και την υλοποίηση μιας ιδέας μέσα στον πολύπλοκο και ταχέως μεταβαλλόμενο κόσμο (Drucker, 1985, McQuaid, 2002)

Στην εργασία αυτή θα παρουσιάσουμε ένα πρόγραμμα, το οποίο ως στόχο είχε τη δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και θα εστιάσουμε στην περιγραφή του τελικού προϊόντος του προγράμματος, το οποίο είναι ένα εκπαιδευτικό υλικό ψηφιακής μορφής. Αρχικά θα δώσουμε μια συνοπτική περιγραφή του προγράμματος. Στη συνέχεια θα παρουσιάσουμε τους σκοπούς και στόχους του εκπαιδευτικού υλικού, τη δομή και το περιεχόμενό του. Θα αναφέρουμε στοιχεία από την

πιλοτική εφαρμογή και την αξιολόγησή του καθώς και τις δυνατότητες χρήσης του.

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ WANT2B

Στο πλαίσιο του Lifelong Learning Programme - Leonardo da Vinci 2007-2013, το Κέντρο Διά Βίου Μάθησης και Αειφόρου Ανάπτυξης συμμετείχε στο διετές (2008-2009) πρόγραμμα με την ονομασία Want2b. Το συντονισμό των εργασιών είχε το Køge Business College (Δανία). Στο πρόγραμμα συμμετείχαν επίσης ο Δήμος Køge (Δανία), το Mechelen University College (Βέλγιο), το Buskerud University College (Νορβηγία), το Υπουργείο Παιδείας της Δημοκρατίας της Τσεχίας, η Eurofortis SIA (Λετονία), το Υπουργείο Παιδείας της Πορτογαλίας (DREN-Περιφέρεια Βόρειας Πορτογαλίας), ο Δήμος Älmhult (Σουηδία), το Hagapässkolan (Νορβηγία), η Entrepreneurial Association Region Inc. (Σουηδία) και το St.Helens College (Αγγλία).

Σκοπός του προγράμματος ήταν, να αντιμετωπίσει τις πολλαπλές προκλήσεις των καιρών στον τομέα της επιχειρηματικότητας δημιουργώντας ένα ευέλικτο και χρηστικό εκπαιδευτικό υλικό. Το υλικό αυτό, που αποτέλεσε και τελικό προϊόν του προγράμματος, βασίζεται κυρίως στην on line εξ αποστάσεως μάθηση και ασχολείται με την κατανόηση και την ανάπτυξη προσωπικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων και την ενεργή ενασχόληση με την έννοια της επιχειρηματικότητας. Το εκπαιδευτικό υλικό είναι εγκατεστημένο σε ηλεκτρονική πλατφόρμα και είναι διαθέσιμο στο Διαδίκτυο στην διεύθυνση <https://xtravle.sthelens.ac.uk/>

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ: ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Πρόκειται για ένα on line εκπαιδευτικό υλικό, το οποίο επιδιώκει να αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι μια ευρύτερη άποψη για τις ικανότητες και δεξιότητές τους και να κατανοήσουν καλύτερα έννοιες και πρακτικές που αφορούν την επιχειρηματικότητα σε προσωπικό, ομαδικό και οργανωσιακό επίπεδο.

Ειδικότερα οι στόχοι του υλικού είναι:

- Να προωθήσει ένα ευρύ φάσμα επιχειρηματικών και παιδαγωγικών μεθόδων διδασκαλίας για την εισαγωγή βασικών εννοιών επιχειρηματικής κουλτούρας και γενικά να προωθήσει το επιχειρηματικό πνεύμα και την επιχειρηματική φιλοσοφία στα άτομα και στους οργανισμούς.
- Να σχεδιάσει, να αναπτύξει και να παρουσιάσει «επιχειρηματικές επιλογές μάθησης» σε νέους εκπαιδευτικούς, εκπαιδευτές και επαγγελματίες δίνοντάς τους την ευκαιρία να επιλέξουν με ένα ευέλικτο τρόπο τις επιχειρηματικές προσεγγίσεις, οι οποίες θα ανταποκριθούν στις ανάγκες και τις απαιτήσεις τους.
- Να επεκτείνει περαιτέρω και να αναπτύξει τα δίκτυα δια βίου μάθησης με νέους συνεργάτες, να μοιραστεί και να παράγει καινούρια γνώση .

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Το εκπαιδευτικό υλικό είναι διαρθρωμένο σε έξι βασικές ενότητες, όπως περιγράφονται στο παρακάτω σχήμα (Σχήμα 1). Οι έξι αυτές ενότητες και το πλούσιο υλικό τους αποτελούν τον «Κατάλογο Επιχειρηματικής Μάθησης». Το σχέδιο της μέλισσας είναι αυτό που εμφανίζεται στον ιστότοπο του εκπαιδευτικού υλικού του προγράμματος. Η επιλογή της μέλισσας για την οπτική αναπαράσταση της διάρθρωσης του υλικού, οφείλεται στην μεταμέρεια της μέλισσας με τα διακριτά μέρη από το κεφάλι ως το κεντρί, τα οποία αντιστοιχούν με την προτεινόμενη σειρά πρόσβασης στις έξι ενότητες του εκπαιδευτικού υλικού. Στο πάνω μέρος του σχήματος, σε ειδικό πλαίσιο, υπάρχει μια σύντομη εισαγωγή, σύνδεσμος με το you tube για το βίντεο “Shift Happens” και άλλα σχετικά βίντεο της σειράς “Did You Know”, κατόπιν σύντομη αναφορά για την παιδαγωγική προσέγγιση του υλικού και οδηγίες για την χρήση του «Κατάλογου Επιχειρηματικής Μάθησης».

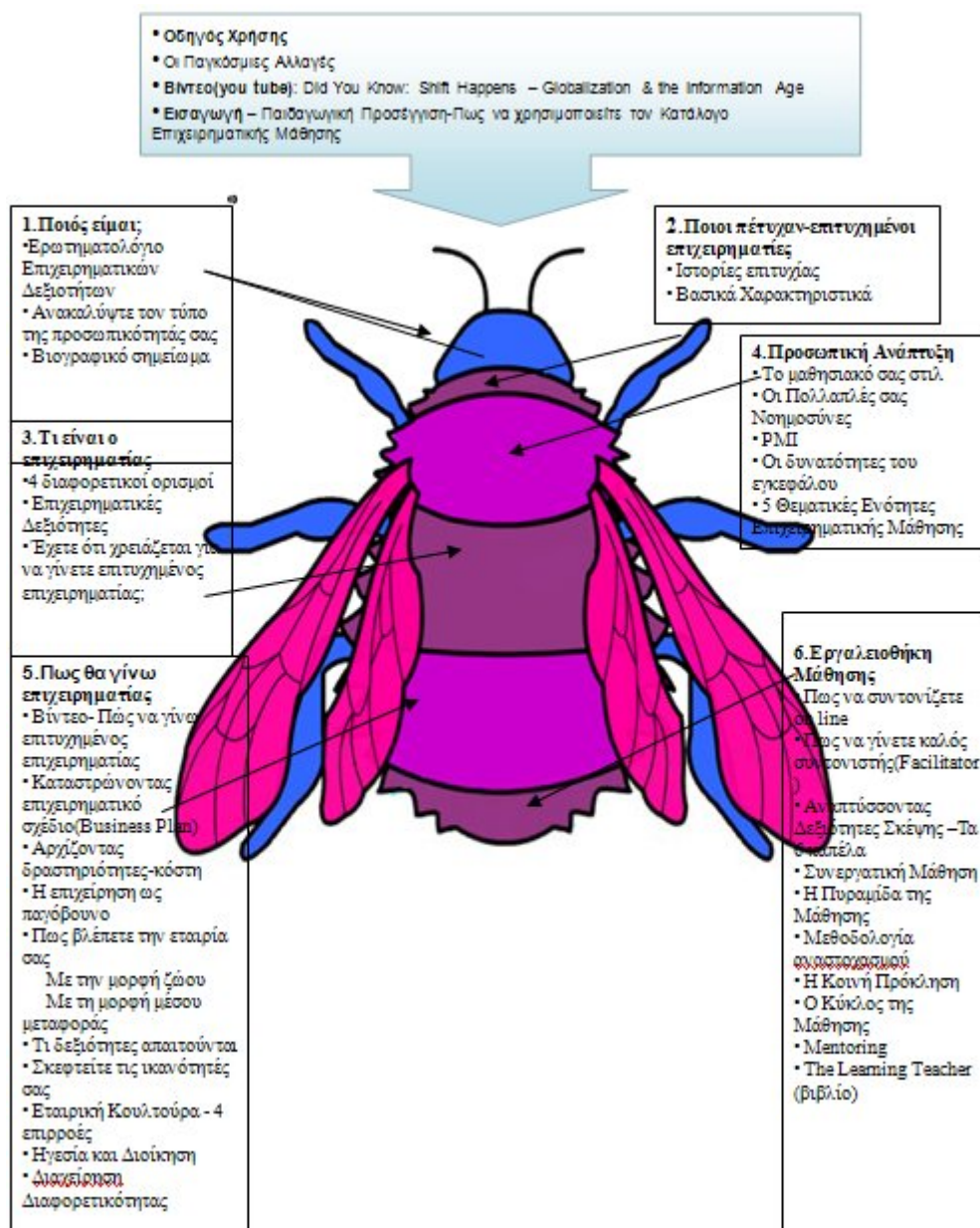
Ακολουθούν οι έξι ενότητες, οι τίτλοι των οποίων περιγράφουν και το περιεχόμενό τους.

1. **Ποιος είμαι.** Περιέχει ερωτηματολόγια επιχειρηματικών δεξιοτήτων (Kersey, 2008) και προσωπικότητας καθώς και οδηγίες για τη δημιουργία βιογραφικού σημειώματος Eurorass με σύνδεσμο με το CEDEFOP.
2. **Ποιοι πέτυχαν.** Περιλαμβάνει εννέα περιπτώσεις πετυχημένων επιχειρηματιών, μερικοί από τους οποίους είναι παγκόσμια γνωστοί (George Branson, Steve Jobs) ενώ άλλοι είναι γνωστοί μόνο στις χώρες τους ή και σε τοπικό επίπεδο.
3. **Τι είναι ο επιχειρηματίας.** Περιέχει ορισμούς της επιχειρηματικότητας, υλικό για τις επιχειρηματικές δεξιότητες, στοιχεία για το τι σημαίνει επιτυχημένος επαγγελματίας
4. **Προσωπική ανάπτυξη-πώς μαθαίνω.** Εδώ υπάρχει εκπαιδευτικό υλικό σχετικό με τα σιλ μάθησης και τα προφίλ Πολλαπλής Νοημοσύνης, τις νοητικές δυνατότητες του εγκεφάλου καθώς και πέντε θεματικές ενότητες επιχειρηματικής μάθησης.
5. **Πώς μπορώ να γίνω επιχειρηματίας - πώς να αρχίσω.** Περιέχει σχετικό βίντεο, υλικό για διαμόρφωση επιχειρηματικού σχεδίου, καθώς και διαδραστικές ασκήσεις με animation σχετικά με την εταιρική κουλτούρα.
6. **Εργαλειοθήκη για την μάθηση.** Περιέχει οδηγίες για τον on line συντονισμό του εκπαιδευτικού προγράμματος, πλούσιο εκπαιδευτικό υλικό σχετικά με δεξιότητες σκέψης (De Bono, 1992), τη συνεργατική μάθηση, τις μεθόδους αναστοχασμού και mentoring, καθώς και επιπλέον υλικό με την μορφή ψηφιακών βιβλίων.

Στο παραπάνω εκπαιδευτικό υλικό, οι σύνδεσμοι (links), τα εκπαιδευτικά βίντεο οι διαδραστικές ασκήσεις με animation, τα κείμενα και τα ερωτηματολόγια μπορούν να χρησιμοποιηθούν on line ή να αποθηκευτούν και να χρησιμοποιηθούν αργότερα, ενώ οι γραπτές ασκήσεις, τα

ερωτηματολόγια και τα διάφορα κείμενα μπορούν να εκτυπωθούν και να χρησιμοποιηθούν ως φύλλα εργασίας.

Κάθε μια από τις παραπάνω ενότητες αποτελείται από ομάδες διαφορετικών εκπαιδευτικών εργαλείων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν με διάφορους τρόπους και συνδυασμούς. Κλικάροντας κάθε φορά στις επιλογές που παρουσιάζονται στην οθόνη, γίνεται επιλογή και της αντίστοιχης εκπαιδευτικής δυνατότητας. Επισημαίνουμε επίσης ότι το on line εκπαιδευτικό υλικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε συνδυασμό με μεθοδολογίες της πρόσωπο με πρόσωπο εκπαίδευσης (blended learning).

Σχήμα 1: Κατάλογος Επιχειρηματικής Μάθησης

ΧΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Το εκπαιδευτικό υλικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί από:

- Εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.
- Επαγγελματίες και Συμβούλους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και ασχολούμενους με τον επαγγελματικό προσανατολισμό και την επαγγελματική ανάπτυξη σε κάθε είδους οργανισμό
- Οργανισμούς περιφερειακής και τοπικής ανάπτυξης και γραφεία ευρέσεως εργασίας τα οποία προωθούν ευκαιρίες απασχόλησης και αυτοαπασχόλησης.
- Φορείς που προωθούν το επιχειρηματικό πνεύμα και την περιφερειακή ανάπτυξη.
- Επιχειρήσεις που έχουν ανάγκη από άτομα με δημιουργικό και επιχειρηματικό πνεύμα.
Κάθε είδους εκπαιδευτικούς οργανισμούς και φορείς εκπαίδευσης, κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης και κέντρα κατάρτισης εκπαιδευτικών
- Στελέχη που θέλουν να προωθήσουν την επιχειρηματική νοοτροπία και επίσης να προάγουν και να ενδυναμώσουν τις πρωτοβουλίες για τη διαφορετικότητα.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Το υλικό εφαρμόστηκε πιλοτικά σε έξι από τις συμμετέχουσες χώρες. Στην Ελλάδα παρουσιάστηκε στο 'Θερινό Πανεπιστήμιο 2009' που διοργανώθηκε από το Κέντρο Διά Βίου Μάθησης και Αειφόρου Ανάπτυξης σε συνεργασία με το Køge Business College στην Ιθάκη. Στην πιλοτική εφαρμογή του εκπαιδευτικού υλικού στην Ελλάδα (Αύγουστος-Σεπτέμβριος 2009) συμμετείχαν εννέα άτομα από το 'Θερινό Πανεπιστήμιο 2009'. Σύμφωνα με τα πρώτα αποτελέσματα της ποιοτικής αξιολόγησης, που έγινε με την μέθοδο LFA (Logical Framework Analysis) διατυπώνονται πολύ θετικές απόψεις για την δομή, οργάνωση και εμφάνιση του υλικού, την ποικιλία και την ελκυστικότητα των εκπαιδευτικών μέσων την καινοτομικότητα, το διαδραστικό υλικό και τα animations και προτείνεται να αναπτυχθεί περισσότερο το οπτικό και διαδραστικό υλικό και να περιοριστούν τα κείμενα. Θεωρούν δε ότι το εκπαιδευτικό υλικό μπορεί να αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο για κάθε εκπαιδευτικό.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το πολυμεσικό εκπαιδευτικό υλικό «want2b» αποτελεί ένα σύγχρονο και ευέλικτο υλικό, που βασίζεται κυρίως στην on line εξ αποστάσεως μάθηση. Για την εφαρμογή του χρησιμοποιείται κυρίως η μέθοδος της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης μέσω Διαδικτύου (e-learning). Μπορεί ωστόσο να εφαρμοστεί σε άτομα και ομάδες σε συνδυασμό και με μεθοδολογία πρόσωπο με πρόσωπο εκπαίδευσης.

Ο «Κατάλογος Επιχειρηματικής Μάθησης» διευκολύνει τους εκπαιδευόμενους να κάνουν μια προσωπική επιλογή εκπαιδευτικού υλικού

ανάλογα με τις ανάγκες και τις προτιμήσεις τους μέσα από τα επιμέρους θέματα που διαπραγματεύεται η κάθε ενότητα.

Με αυτό τον τρόπο το υλικό ικανοποιεί τις σύγχρονες διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές ανάγκες μέσα σε ένα ευρύ πλαίσιο προσωπικής και επαγγελματικής ανάπτυξης. Το βασικό εκπαιδευτικό υλικό που αναφέρεται κυρίως στην επιχειρηματικότητα, αποτελεί μια αφετηρία για προσωπική ανάπτυξη και βελτίωση και διερεύνηση των προσωπικών προϋποθέσεων και δυνατοτήτων ανάπτυξης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Bhide, A. (2000). *The Origin and Evolution of New Business*. New York: Oxford University Press
2. De Bono, E. (1992). *Serious Creativity: Using the Power of Lateral Thinking to Create New Ideas*
3. Drucker, P. F. (1985). *Innovation and entrepreneurship*. New York: Harper & Row.
4. Kersey, D. (2008). *Brains and Careers: The Story of Personology*. Prometheus Nemesis Book Company Del Mar, CA
5. McQuaid, R.W. (2002). Entrepreneurship and ICT industries: support from regional and local policies. *Regional Studies*, Vol. 36, No. 8:909–919.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

1. <http://www.interconnections.co.uk/Market/PCFG/learning.htm>
2. <http://www.coachingnetwork.org.uk/AboutTheNetwork/ContactUs.htm>
3. <http://www.belgotec.com/all/entrepreneur-quiz.htm>
4. <http://www.europass.cedefop.europa.eu/europass/home/vernav/Europass+Documents/Europass+CV.cs>
5. <http://www.sthelens.ac.uk/want2learn/courses/sthelens/course.asp> (STHELENS COLLEGE)
6. www.culture-cap.com (KOGÉ BUSINESS COLLEGE)
7. www.powerhomebiz.com
8. <http://www.bizmove.com/other/quiz.htm>(the entrepreneur test)
9. http://betweenseeing.typepad.com/between_seeing/2005/04/audio_moblog.html
10. <http://www.sasked.gov.sk.ca/docs/entre30/mod3.html>
11. <http://www.artemis-services.com/downloads/logical-framework.pdf> (WWF)
12. http://www.mindtools.com/pages/article/newTED_07.htm(Edward de Bono)
13. <http://www.keirsey.com/> (David Kersey)